

TILNING IQTISODIYOTDAGI O`RNI

Nazarova Ruxshona

Samarqand iqtisodiyot va servis institute talabasi

Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna

filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Samarqand iqtisodiyot va servis instituti

Annotatsiya: Maqola "Tilning Iqtisodiyotdagi O'rni" iqtisodiyot sohasidagi til o'rganish va uning iqtisodiyotda qanday o'rni borligini tushuntiradi. Ushbu maqola, tilning biznes, xalqaro savdo, globalizatsiya kabi muhim ko'rsatkichlarda qanday rolini o'rganishga yo'naltirilgan. Til, iqtisodiyot politikasi bilan integratsiya qilinadi va bu, korxonalar, savdo bloklari va xorijiy tijorat bilan hamkorlikda o'z ta'sirini ko'rsatadi. Maqola, tilni o'rganishning iqtisodiyot sohasidagi muhimligini tushuntirib, o'qituvchilar, talabalar va iqtisodchilar uchun foydali bo'ladi.

Kalit so'zlar: Biznes sohasida til, xorijiy savdo, global savdo, xalqaro savdo, globalizatsiya, iqtisodiyot politikasi

Мавзунинг долзарблиги: Til, har bir jamiyatning iqtisodiyot va ijtimoiy hayotining yirik hissasi bo'lib, insonlar o'rtasida ma'lum bir kompaniyada, davlatda yoki doimo bilishish uchun mo'ljallangan vositalar o'rnida foydalaniladi. Bu maqolada, tilning iqtisodiyotdagi o'rni va uning muhimliklari ko'rsatiladi. Xalqaro savdo - bu dunyo bo'ylab o'tgan yillar davomida katta rivojlanayotgan va o'zaro aloqalar ko'paygan bir soha. Bu, bir qancha mamlakatlarning iqtisodiyotini kengaytiradi va har bir taraflarning xalqaro doimiy muzokaralarini o'z ichiga oladi. Bu muzokaralar esa bir xil til orqali olib borilmoqda. Bu maqolada, xalqaro savdoning muhimiyati va tilning bu sohadagi o'rnini ko'rib chiqamiz.

Asosiy qism: Biznes sohasida til, ahamiyatga ega bo'lgan kritik elementdir. Insonlar o'rtasidagi muloqot va munaqishalarni rivojlantirish, tijoratda muvaffaqiyatli bo'lish, va global savdoda ishtirok etish uchun tilni tushunish va foydalanish muhimdir. Bu maqolada, tilning biznesda ahamiyati va bu ahamiyatni qanday kengaytirish mumkinligi ko'rsatiladi. Biznesda muvaffaqiyatga erishish uchun, ixtisoslashtirilgan so'z va til o'rganish, xaridorlar bilan chiroyli munaqishalarni rivojlantirishda muhimdir. Til, bir tadbirkorlikda, xaridorlar, hamkorlar va xodimlar bilan muloqotda bo'lishning yaxshi vositasi bo'lib, ishni bajarish uchun muhimdir. Mijozlar bilan taalluqli so'zlash, xizmat yoki mahsulotni sotishda katta muhim ahamiyatga ega. Tadbirkor, xaridorlarga til orqali ma'lumot

o'tkazish, ularning talablari va istaklari haqida xabardor bo'lish, biznesga muvofiq o'zgartirishlar kiritishda yordam bera oladi. Xaridorlar tushuntirilgan tilni tushunishadi, shuning uchun tadbirkorlar o'z mahsulotlarini sotish uchun o'zgartirishlar kiritish, reklama va xizmat ko'rsatishni takomillashtirishadi. Mijozlar tilni tushunishadi va o'zlarini uning orqali izlashadi.

Xorijiy savdo o'rtasida diplomatiya, xorijiy tadbirkorlar bilan xabarlashish va muzokaralarni o'rganishni o'z ichiga oladi. Xorijiy savdo sohasida tilni yaxshi tushunish va foydalanish, davlatlararo hamkorlikni rivojlantirishda yordam bera oladi. Global savdo yana bir sababdir, tadbirkorlar uningda xorijiy tillarni tushunish va unga murojaat qilishlari kerak. Bilingval xodimlar, kompaniyani xalqaro darajada rivojlantirishda katta rol o'ynaydi. Xalqaro savdo, mamlakatlar orasidagi savdo munosabatlarini ifodalaydi va bir taraflar bilan boshqa taraflar o'rtasidagi savdolarni oshiradi. Xalqaro savdo orqali mamlakatlarning iqtisodiyotlarini rivojlantirish, eksport va importni oshirish, xalqaro kompaniyalar o'rtasida hamkorlikni kengaytirish mumkin. Bu esa tilni tushunish, gaplashish, va aniq fikr bildirishni talab qiladi.

Til, xalqaro savdoning amalga oshirilishida katta ahamiyatga ega bo'lib, kompaniyalar o'rtasida tushunish va muzokaralar o'tkazishda muhim rol o'ynaydi. Agar bir kompaniya boshqa mamlakatlar bilan savdo qilishni istasangiz, sizning xodimingiz tildan tushunish va ma'naviyatni tushunishga salbiy ta'sir qoldirishga o'g'ri kelmaydi. Xalqaro savdoda bilingval xodimlar, yoki uchta yoki undan ortiq tillarni tushunuvchi xodimlar qo'llash, kompaniyangizning xalqaro darajadagi rivojlanishiga olib kelishi mumkin. Bu xodimlar orqali kompaniya boshqa mamlakatlardagi sheriklar bilan rivojlanishi, xalqaro turmush, va xorijiy tijoratda muvaffaqiyatni ta'minlash uchun kerakli bilim va ko'nikmalar tuziladi.

Globalizatsiya, xalqaro savdodagi ko'nikmalarni oshiradi va kompaniyalarga yangi imkoniyatlar yaratadi. Bunday xususiyatlar orqali kompaniyalar yangi bozorlarga kirish, yangi mijozlarni jalb qilish, va xalqaro iqtisodiy aloqalarni rivojlantirishlari mumkin.

Iqtisodiyot politikasi va til, har bir davlatning iqtisodiyotining shakllanishida, rivojlanishida va o'zgarishlarida katta ahamiyatga ega bo'lib, ular o'rtasidagi ta'sirat o'rnatilganlik, samaradorlik va jamiyatning ijtimoiy- iqtisodiy hayotiga qanday ta'sir qilishini ko'rsatadi. Bu maqolada, iqtisodiyot politikasi va til o'rtasidagi aloqani o'rganamiz. Iqtisodiyot politikasi, davlatning moliya, siyosat, korxonalar, sanoat va boshqa sohalardagi faoliyatini boshqarishning umumiy rejaları va yo'llanmalarini ifodalaydi. Ushbu politika davlatning o'zining maqsadlari,

mablag'lar, soliqlar, savdo-sotiq munosabatlari va boshqa sohalardagi vositalarni boshqarishni ma'qullaydi. Iqtisodiyot politikasi, korxonalar va tadbirkorlar uchun asosiy ko'rsatkichlar bilan bog'liqdir. Mablag'lar, soliqlar, import va eksportni tartibga solish, investitsiyalar va boshqa ko'rsatkichlar iqtisodiyot politikasining asosiy komponentlaridan biridir. Iqtisodiyot politikasi, global iqtisodiyotga o'tishda ham muhimdir. Davlatlar o'z iqtisodiy faoliyatlarini dunyo bo'ylab integratsiyalashish va xalqaro savdo hamkorliklarini rivojlantirish uchun strategiyani belgilayadi. Til, xalqaro savdo va iqtisodiyot munosabatlari o'zgartirishda katta rol o'ynaydi. Bilingval xodimlar, xorijiy tijoratda ishtirok etish va doimiy muzokaralar olib borish davlatlar uchun muhimdir. So'nggi yillarda texnologiyalar iqtisodiyotni o'zgartirishda katta rol o'ynaydi. Iqtisodiyot politikasi, innovatsiyalar, dasturlash tillari va boshqa sohalardagi yangiliklarga qanday ta'sir qilish kerakligini belgilaydi. Xalqaro savdo va tilning o'rtasidagi munosabatlar biznes sohasida katta o'rin egallaydi. Tilni o'rganish, mamlakatlarni tushunish, bilingval xodimlarni qo'llash, va xalqaro savdo bo'yicha strategiyalarni amalga oshirish, kompaniyalarni xalqaro darajada muvaffaqiyatga yetkazishi uchun juda muhimdir. Xalqaro savdoda qatnashuvchilar o'rtasidagi til, tarjima va ma'naviyat tushunish kabi ko'nikmalar tajribaga ega bo'lishga yordam beradi. Iqtisodiyot politikasi va til, bir-biriga integratsiya bo'lgan va jamiyatning rivojlanishiga o'rtacha ta'sir ko'rsatgan bo'lib, ularning to'liq tushunchasi va birligining qo'llanilishi, milliy va xalqaro taraqqiyotda katta ahamiyatga ega. Davlatlar o'z iqtisodiyot politikalarini, tilni va global o'zgarishlarga mos ravishda rivojlantirish uchun amalga oshirishlari zarur.

Xulosa: Tilning iqtisodiyotdagi o'rni o'z o'rnini bor kompaniyalar, davlatlar va insonlar hayotida ko'p qatlamli ahamiyatga ega. Ushbu maqola, tilning iqtisodiyotdagi muhimligini va uning ko'rsatkichlarini tushuntirishni maqsad qiladi. O'quvchilar uchun til va iqtisodiyot munosabatini tushuntirish, tajribalar va ko'nikmalarni o'rganish uchun bu mavzu muhimdir. Xalqaro savdo va tilning o'rtasidagi munosabatlar biznes sohasida katta o'rin egallaydi. Tilni o'rganish, mamlakatlarni tushunish, bilingval xodimlarni qo'llash, va xalqaro savdo bo'yicha strategiyalarni amalga oshirish, kompaniyalarni xalqaro darajada muvaffaqiyatga yetkazishi uchun juda muhimdir. Xalqaro savdoda qatnashuvchilar o'rtasidagi til, tarjima va ma'naviyat tushunish kabi ko'nikmalar tajribaga ega bo'lishga yordam beradi. Iqtisodiyot politikasi va til, bir-biriga integratsiya bo'lgan va jamiyatning rivojlanishiga o'rtacha ta'sir ko'rsatgan bo'lib, ularning to'liq tushunchasi va birligining qo'llanilishi, milliy va xalqaro taraqqiyotda katta ahamiyatga ega.

Davlatlar o'z iqtisodiyot politikalarini, tilni va global o'zgarishlarga mos ravishda rivojlantirish uchun amalga oshirishlari zarur.

Foydananilgan materiallar:

1. Anikina A. Iqtisodiy atamalar lug'ati inglizcha-ruscha. T., 1993.
2. Bektemirov X., E.Begmatov. Mustaqillik davri atamalari. –T.,2002.
3. Barotov.Z Iqtisodiy matnlarda neologiznlarning tarjima qilinishi. S., 2013.
4. Husanov N. Mirahmedova Z. Iqtisodiy atamalar va ish yuritish.-T., 2005. B. 106.
5. “Iqtisodiy matnlarda neologiznlarning tarjima qilinishi” mavzusidagi bitiruv malakaviy ishi _ Samarqand-2013.
6. Salimova N. Iqtisodiyotga oid matnlar tarjimasining o'ziga xosliklari. T.,2015.
7. Tursunov U. O‘zbek terminologiyasi masalalari. –Toshkent, 1933.
8. Tog'ayev S. Bank ishi uslubiy qo'llanma. –Samarqand 2016.
9. Yuldasheva, D. (2022). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS'COMMUNICATIVE COMPETENCE IN ENGLISH (ON THE EXAMPLE OF TOURISM DIRECTIONS). Science and innovation, 1(B7), 1498-1501.
10. Yuldasheva, D. (2021). PHILOSOPHY OF LIFE-AS A DRIVING FORCE. Theoretical & Applied Science, (6), 633-635.
11. Yuldasheva, D. A. (2021). Some essential trends in teaching second language vocabulary. Academic research in educational sciences, 2(6), 782-786.
12. Yuldasheva, D. (2022). The Intensification Of Learning Uzbek Language Using Moodle Technology. Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities, 2(1.6 Philological sciences).
13. Yuldasheva, D. B. (2021). Approach is the main strategic direction which defines the components of teaching the Uzbek language. Science and World. International scientific journal, (2), 90.
14. Dilnoza, Y. (2019). About Conducting Research on the Subject of Ornithological Terms in Uzbek Language. ANGLISTICUM. Journal of the Association-Institute for English Language and American Studies, 7(7), 53-61.

15. Yuldasheva, D. (2022). THE EMERGENCE OF NEW ECONOMIC WORDS AND PHRASES IN THE LEXICAL SYSTEM OF THE MODERN UZBEK LANGUAGE. 湖南大学学报 (自然科学版), 49(10)
16. Yuldasheva, D. B. (2023). NAVOIYNING SHE'RIY SAN'ATLARDAN FOYDALANISH MAHORATIGA DOIR. Academic research in educational sciences, 4(Conference Proceedings 1), 174-179.
17. Yuldasheva, D. (2022). FORMATION OF ECONOMIC TERMINOLOGY- THE CURRENT STAGE OF DEVELOPMENT OF THE TERMINOLOGY OF THE UZBEK LANGUAGE. Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities, 2(1.6 Philological sciences).
18. Yuldasheva, D., & Karshieva, M. (2022, January). PERTINENT TO THE ROLE OF SCIENTIST WOMEN IN THE DEVELOPMENT OF THE SUBJECT UZBEK LINGUISTICS. In Archive of Conferences (pp. 61-62).
19. Yuldasheva, D. (2020, December). Anthropocentric approach to children's speech study. In Конференции.